

**Barne-, likestillings- og
inkluderingsdepartementet**

Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
19/311

Vår referanse:
201900789-5 008

Sted, Dato
Oslo, 5.4.2019

**HØRINGSSVAR – FORSLAG TIL ENDRING I FORSKRIFT OM MEKLING
ETTER EKTESKAPSLOVEN OG BARNELOVEN**

Vi viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 18. februar 2019 med forslag til endringer i forskrift om mekling etter ekteskapsloven og barneloven (meklingsforskriften). Høringsfristen var 1. april 2019 og vi beklager oversittelse av fristen.

Høringen har vært forelagt politidistriktene, Politihøgskolen, samt Kripos. Direktoratet har mottatt innspill fra Oslo politidistrikt. Høringsuttalelsen er vedlagt i sin helhet.

Lov 8. april 1981 nr. 7 om barn og foreldre (barneloven) inneholder regler som gjør det obligatorisk for foreldre med felles barn å møte til mekling ved samlivsbrudd og foreldretvister. Barneloven § 56 regulerer vilkår for å reise sak, og etter andre ledd første punktum er det et vilkår for å reise sak etter første ledd at foreldrene kan legge frem gyldig meklingsattest.

Ved lov 20. april 2018 nr. 6 ble det vedtatt endringer i barneloven § 56 andre ledd som trådte i kraft 1. januar 2019. Etter den nye bestemmelsen er det gjort unntak fra kravet om å legge frem gyldig meklingsattest for å reise sak for retten der en forelder er dømt for alvorlig vold eller overgrep mot egne barn etter straffeloven eller i slike tilfeller er overført til tvungen psykisk helsevern eller idømt tvungen psykisk omsorg. Av lovtekniske grunner ble det fastsatt i barneloven § 56 andre ledd tredje punktum at departementet ved forskrift kan gi utfyllende regler om hvilke tilfeller som er omfattet av unntaket.

Departementet foreslår i dette høringsnotatet å gi utfyllende regler i forskrift 18. desember 2006 nr. 1478 om mekling etter ekteskapsloven og barneloven (meklingsforskriften) for å regulere unntak fra mekling nærmere. Det er foreslått en ny bestemmelse § 8 a og endringer i § 7 annet ledd som regulerer i hvilke tilfeller en forelder kan reise sak om foreldreansvar, flytting av barnet ut av hjemmet, hvem barnet skal bo fast med og samvær (foreldretvistsak) for domstolene uten å legge frem gyldig meklingsattest når en forelder er dømt i straffesak for alvorlig vold eller overgrep mot egne barn.

Fritak for meklingsplikt skal gjelde der en forelder er dømt for:

- Tvangsekteskap
- Grov frihetsberøvelse,

Politidirektoratet

Post: Postboks 2090 Vika, 0125 Oslo
Besøk: Fridtjof Nansens vei 14/16

Tlf: 23 36 41 00
Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950
Giro: 7694.05.18020
www.politi.no

- grov menneskehandel,
- slaveri,
- grov kroppsskade,
- drap,
- grov mishandling i nære relasjoner,
- grov kjønnslemlestelse,
- voldtekt og grovt uaktsom voldtekt,
- voldtekt av barn under 14 og seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år, incest og seksuell omgang mellom nærstående.

Politidirektoratets merknader

I likhet med Oslo politidistrikt, støtter Politidirektoratet forslaget om endringer i meklingsforskriften § 7 annet ledd og ny § 8 a. Både effektiviseringshensyn, samt hensynet til at den forelder som begjærer ekteskapet oppløst skal slippe å møte domfelte i et tvungent meklingsmøte, taler for at mekling ikke er ønskelig i de situasjoner som rammes av bestemmelsen.

Punkt 4.1.2 Hvem berøres av forslaget

Det følger av ordlyden i barneloven § 56 andre ledd at unntaket fra kravet om å legge fram meklingsattest gjelder der en forelder er dømt for alvorlig vold eller overgrep mot "egne barn". Departementet forslår at som egne barn skal regnes barn som er slektning eller nærstående som angitt i straffeloven §§ 312 og 314, og foreslår at meklingsforskriften § 8 a skal inneholde en liste over hvem som omfattes. I forslag til ny § 8 står det "*Som egne barn regnes biologiske barn, adopterte barn, fosterbarn, stebarn eller person under 18 år som står under hans eller hennes omsorg, myndighet eller oppsikt*".

Oslo politidistrikt peker i sin uttalelse på at kravet om at overgrepet må ha skjedd mot egne barn medfører at overgrep mot andre barn, på f. eks nettet, vil falle utenfor. I likhet med Oslo politidistrikt, foreslår Politidirektoratet, at skjønnsadgangen til å unnlate felles mekling i § 7 annet ledd bør utvides til også å omfatte overgrep begått overfor *andre enn egne barn* under 18 år.

Punkt 4.1.3 Hvilke lovbrudd skal gi unntak fra mekling

Det følger av ordlyden i § 56 andre ledd andre punktum at unntaket fra å legge frem gyldig meklingsattest gjelder "der en forelder er dømd for alvorleg vald eller overgrep mot egne barn". Departementet foreslår å forskriftsfeste hvilke straffebud som skal falle inn under unntaket.

Politidirektoratet er, i likhet med Oslo politidistrikt, enig i vurderingen av hvilke straffebestemmelser i forslag til ny § 8 a som rammes av unntaket.

Punkt 4.1.4 Ikke nødvendig med rettskraftig dom. Eldre dommer

Etter bestemmelsen i barneloven § 56 andre ledd andre punktum er det tilstrekkelig til å omfattes av unntaket fra kravet om mekling, at en forelder "er dømd", og det stilles ikke krav om at dommen skal være rettskraftig.

Forslaget gjelder ved overtredelser av konkrete straffebestemmelser som er uttømmende oppregnet i forskriften, og det legges til grunn at forslaget dermed bare vil gjelde norske dommer for alvorlig vold eller overgrep mot egne barn. I høringsnotatet fremgår det at dersom

det gjelder en utenlandsk dom, bør mekler vurdere om bestemmelsene i meklingsforskriften om separat mekling eller unntak fra å møte til mekling kan benyttes.

I likhet med Oslo politidistrikt, foreslår Politidirektoratet at også utenlandske dommer bør ligge til grunn for meklingsfritaket under forutsetning av at dommen er innhentet og at det ikke er grunn til å tro at dommen er beheftet med alvorlige feil og/eller mangler.

Med hilsen

Kristine Langkaas

Seksjonssjef

Marianne Foyn Ranheimsæter

rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Kopi: Justis- og beredskapsdepartementet